

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATIRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

QUI HO ENTEN, QUI NO HO ENTEN.

Jo 'm creya que 'l ser arcalde y 'l ser regidor era una cosa que 's feya mitj á la forsa; en una paraula, un sacrifici pèl partit.

Perque ja veurán, passin comptes.

L' arcalde necessita més horas de las que té 'l dia, si vol cumplir ab lo seu deber. Tant solzament per posar la firma al péu dels oficis y documents que l' hi duhen de las oficinas, ha d' estar rasguejant dos ó tres horas lo ménos. Després ha de dar audiència, ha d' enterarse de mil assumptos graves que l' hi passen per las mans, ha de presidir las sessions ha de convence als contribuyents que paguin la contribució; ha de anar á conferenciar ab lo governador, ab lo general, etc., etc.

Y ademés; si dú patillas no pot pás portarlas descuidadas, si no 'l principi d' autoritat ne valdria de ménos.

De manera que entre unas cosas y unas altres, de las vintiquatre horas del dia ne necessita vintisis, vintivuit ó trenta.

Y are no 'ls dich res dels regidors.

Comissió d' aquí, representació d' allá, junta á la dreta, reunió á l' esquerra: are vesteix als gegants, are despulla 'ls; are enterat de que á tal casa, edifican una habitació dalt del terrat, are fesa tirar á terra; are dona una passada á la pescateria, perque segons diuhen venen lo peix dolent; are reb al taberner qu' es la persona que més vá treballar per tú durant las eleccions, y l' hi ha sortit un cosi que no sent bó per cap ofici, vol entrar de municipal; are en fi deixa 'l despaig ó la botiga, y veste 'n de comissió á Madrid, perque diuhen que l' industria perilla.

Y tot aixó s' ha de fer de franch, gratuïtament, pèl millor servey de Barcelona, y al cap-de-vall ¿per qué? Perque 't surti 'l dibuixant de l' *Esquilla* y 't posi en caricatura.

De manera que 'l pobre á qui l' hi toca la sort de servir á tothom sense cap més recompensa que la de veure 's critiquejat y murmurat, sembla que ha d' estar esperant com candaletas l' ocasió de desferse de mal-de-caps y enredos per anarse 'n á casa seva á viure tranquil y á veure 'ls demés com se diverteixen posats en lo seu puesto.

Perque, després de tot, si no hi guanyan res, y encare molts cops han de refegirhi, ja que un regidor y més encare un arcalde han de gastar cert brillo, ¿vólen ferme 'l favor de dirme cóm es possible que hi haja tants aficionats al càrrech qu' en temps d' eleccions van d' Herodes á Pilat, trayent un pam de llengua, en busca d' electors, y á falta d' electors en busca de trampas?

¿Qui sab! Aixó encare es disculpable. La ilusió de governar, de ser alguna cosa, de veure 's saludat pèls

municipals y altres vanitats pèl mateix istil, disculpan certas flaquesas.

Aixís no 'ns extranyém de que hi haja aficionats que avants de saber lo pá que s' hi dona vulgan ser regidors á tota costa.

Lo admirable, lo sorprendent, lo *estupendo* es que hi haja qui vulga continuar sentho al cap de un quant temps de haver prèss possessió del càrrech.

Y que n' hi há, no hi posin cap dupte.

O sinó vagin llegint:

S' estava discutint la qüestió del tractat de comers. Barcelona estava en contra de un conveni que semblava fet exprès per ocasionar la ruina de la seva industria.

Tals eran las disposicions de Barcelona, que 'l mateix Ajuntament vá creure's obligat á enviar una comissioneta á Madrid ab l' encàrrech de treballar desesperadament per evitar que 's consumés aquell intent dels libre-cambistas.

En Rius y Taulet es amich del govern, y tothom deya:

—Lo que no logri éll, no ho lograré ningú.

Y en efecte, tocant al conveni no van lograr res los comissionats del Ajuntament; pero per lo que respecta á lo successiu, varen dur esperansas molt hermosas.

Nada ménos que se 'ls vá dir:—No tinguéu cuidado, qu' en justa compensació, deixarem dormir lo de la base quinta, y 'l mal que l' hi fém á l' industria per un costat, deixarem de ferli per altre y en paus.

No cal dir si estava entussiasmada la comissió al tornar. Aquellas paraulas, aquellas promesas van consignarse en actas: van repartirse vots de gracias ab manguera, als governants de Madrid, als comissionats, al Ajuntament de Barcelona, á tothom: en fi una diarreia de gratitut.

¿Qué per ventura no se la mereixian?

¡Ay! ¡Cóm cambian las cosas! Estich segur que encare no era seca la tinta ab que s' havian escrit aquells vots de gracias, quan tot d' un plegat vá rebre 's la noticia de que alló de la base quinta tornava á sortir del cau, de tal manera que las Corts ja estaban discutintla, embolicada ab un vot particular de un tal senyor Torres, perque de aquesta manera no 's conegués tant lo que hi havia á dintre.

Barcelona vá esparverarse, van sortir telégramas y reclamacions y está clar, l' Ajuntament no vá voler ser ménos que 'ls altres y també vá enviar lo seu.

Un telégrama de pasteleria, un telégrama de *croacán*, que de segur qu' en Sagasta al rébrè 'l devia empastifarse 'ls dits; pero al fi un telégrama que significava alguna cosa.

¿No l' hi recordava l' Ajuntament al govern las promesas que havia fet lo Sr. Sagasta á la comissió que aná á Madrid á reclamar contra 'l tractat ab Fransa?

Senyal que l' Ajuntament creya que aquestas pro-

mesas no 's cumplian massa bé. D' altra manera en compte d' enviar un recort, hauria hagut d' enviarli una felicitació.

Donchs en Sagasta respon y, com si en lloch de tractar ab regidors tractés ab criaturas, diu que lo que está fent es precisament lo que vá prometre: que 'ls libre cambistas lo combaten lo qual es senyal de que ells no están contents, y no estantne proba certa y evident de que 'n Sagasta es capás de fer lo que ningú ha fet may en favor de Catalunya.

Verdaderament, fins l' home més curt de vista descubreix en aixó que 'ls libre cambistas l' hi demanavan lo brás de l' industria y en Sagasta 'ls dona la mà, á reserva de donarlos lo brás, á talls, dins lo terme de den anys. Y 'ls libre-cambistas se queixan encare; pero més hem de queixarnos nosaltres que perdém la ma y dintre de déu anys perderém lo brás sense remey. Aquest es lo favor que 's fá á Catalunya.

En vista d' aquest desaire que acaban de rebre 'ls comissionats del Ajuntament, creya tothom que la corporació municipal presentaria la dimissió de un càrrech en l' exercici del qual no s' hi troban més que amarguras y desenganys.

Tothom ho creya, tothom ho esperava.

Donchs bé, 'ls regidors se prenen ben prop de una senmana per pensar' hi: s' hi pensan, se reuneix l' Ajuntament, se llegeix lo telégrama de 'n Sagasta y s' acorda lo següent:

«Oido con satisfaccion y agradecimiento.»

Es á dir: «M' han amagat l' ou davant de tot Barcelona y estich plé d' agrahiment y de satisfacció.»

Senyor Fontrodona, casi tenim intencions de tornarli lo fama. De segur que vosté no hauria aguantat de ningú una trastada com aquesta.

P. DEL O.

ENAMORAMENT.

*Era tant bella
que la seguí
y estas palabras
l' hi dirigi.*

—Escolti prenda. ¿En quin estat, se troba l' expedient que l' hi tinch presentat, sobres del meu amor, en trenta mil miradetas, sospirs y aplausos?

—Fassi 'l seu camí, y no 'm molesti més. Ja fa massa temps que dura aixó de seguirme; jo no haig de menester acompanyament y ménos lo de vosté.

—¡Bufa! vaya un mico. ¿Con qué no ha de menester acompanyament? ¿Y donchs com ho fá per ballar? ¿Sab que té un modo de despatxar á la gent que es un contento? ¿Aixís me paga aquella constancia en venir

cada nit que balla, al teatre y esperarla després a la porta del escenari, arrostrant las brometas dels maquinistas, boleros y comparsas, que casi bé 'm coneixen tant com al empresari.

—Bueno, jo no vull saber res més de vosté, y aquesta es la última vegada que 'm sent la veu.

—Serà la última vegada que l'hi sento la veu; pero no la que l'hi veji las camas. ¡Ingratal! ¡Malé sentiments! ¡Bolera descorazonada!

Y aixis m'has plantat al mitj del carrer. Mals aguanyats los dos anys de ferte l'os. Aixis 'l dia que 't vaig conèixe, m'hagués quedat cego.

Encare 'm sembla que es avuy. Y ja fa dos anys. Va ser al Retiro. Jo que sempre hi sigut aficionat al teatre, aquella nit s'estrenava un ball, titolat: *El triunfo de Terpsicore*, y me n'hi vaig anar. M'estava tranquil·lament assentat en la primera fila. La orquesta tocava un *andante*, que jo procurava recordar d'ahont era, pues es sabut que la música dels balls, es feta de retallets com las alfombras casolanas, quan al saltarse 'l teló y al apareixe una dotzena de bailarinas, posadas sis per banda, ab lo corresponent bolero al costat, m'adono d'unas camas esculturals que s'bellugavan de un cert modo que a cada salt ó passada 'm sentia una trepitjadeta al cor. Era ella; més ben dit eran las sevas extremitats y que per m's senyas, portava las mallas un xich carregadas de color, que semblavan fetas de gelat de maduixa.

¡Oh ingratal! La mèva vista t'estalona va porque ab tal afany seguia 'ls moviments de tos péus, que 't devia estalonar, y a riscos de ull pendre't los ulls de poll, si n'haguesses patit.

Entre mitj de aquell boscam de pantorrillas de tota hetxura, jo distingia las tèvas, y fins vaig observar que no tens gaire aptitud per las *quartas obertas*, ni pèl *contra pas*. Un cop, al probar de teixir, vas dar una puntada de péu a ta *pareja*. 'S va acabá 'l ball y encare 'm semblava véurelas sobre la *concha* del apuntador bellugantse. La gent se'n anava y era sol al teatre, quan l'acomodador me va fer adonar que era hora de tocá 'l dos.

Al sortir me vaig posar prop de la porta del escenari pera declarar-te ma passió. Varen comensá a surtir boleros y llavors, ¡burro de mi! vaig comprendre que no 't coneixeria, pues ab l'afició de mirarte 'ls baixos, no 'm vaig fixá ab ta cara y com que pèl carré acostuméu a anar vestidas de persona ¡qui dintre podia endavinar qui fos la mestressa de aquelles ideals pantorrillas!

Malehint la mèva ximpleria me'n vaig anar a dormir. Aquella nit fou ma pesadilla: vaig passarla somiant no més que ab pantorrillas *suevitas*. Semblava que fós al *camaril* de la Bona Nova.

Al dia següent mentres ballavau, vaig procurar veure't la *fesomia*. Francament no 'm vas agradar; pero la tèva cara no hi feya res; no m'havia pas de enamorar d'ella: ab las camas me bastava.

De aquella fetxa fins are, t'he anat seguint per tot arréu. Has ballat al *Principal*, al *Circo*, al *Liceo* y are ets al *Tivoli*. Los empresaris, 'l dia que feyan ball que t'hi prenguesses part, ja podian contar ab la mèva entrada. Pèls carrers he anat com un gos darrera teu. Mil vegadas he estat pera parlarte; pero quan no 't veyas las pantorrillas, 'm fugia tota la ilusió y no sabia per quin cap posarmhi.

Havia de esperar un dia de pluja y ja fa no sé quants mesos que no plou. Sempre está seré. Aquesta serenitat 'm desesperava.

En vista d'aixó vaig acordar que solzament veyentla vestida de bolera, 'm podia declarar; pero aixó era impossible, porque desde 'l públich no podia ferho. Tenia de esperar una ocasió per entrar a las taulas. Ahí se 'm va presentar, pues lo porter estava distret y m'hi vaig encabir.

Anavan a comensá 'l *Ramo de azucenas*, y tú t'estavas apoyada en un bastidó, fent exercicis ab los péus antes de emprendre la feyna, per l'istil dels que antes de menjar, acostuman a fer gana ab quatre *olivas*. Era una ocasió solemne. Jo no veyas res més que las tèvas extremitats y anava a acostarme, quan me va aturar un crit de *fuera de escena!*

Estava aturadit, no sabia ahont era, de sopte una claró extranya va iluminar l'escenari, y 'm sento agafar pèl bras ab una revolada. Tan prompte vaig ser fora, com adonarme de que s'havia alsat lo teló.

Si no es aquell home de segur que 'm quedo a pendre part al espectacle.

Lo mateix susto 'm va dar ánimo pera resoldrém a parlarte en acabant.

Anava a entrar y t'hi he embestit.

M'has contestat ab una cossa.

No hi ha més esperansa.

¡Dius que no vols veure'm més?

¡Oh ingratal! ¡Oh passió mal compresa! Qué poch sabs bolera empedernida que un amor com lo mèu tot ho avasalla y que instigat per ma passió soch capás de conmourre l'art coreogràfic.

La de avuy, no te la perdono. Si no vols ser la presidenta del mèu cor, (y no 't dich reyna porque professo certas idees), si no vols que la nostra vida sigui un pas a dos etern ¡ay de tú! la mèva venjansa serà tant gran, que 'ls fabricants de calsetets de punt ja poden comensar a vendre 'ls talers y liquidar las existencias.

Perque jo soch aixis: lo mèu amor es inmens y fare desgracias.

Jo comprendh las caballerescas passions de la Etat mitja; jo soch enamoradís y dintre de mi 'm considero un altre héroe d'aquell romanso: *El sepulcro ó lo que puede el amor. Ultimo adios de Leandro a su adorada Emilia.*

Con qué no 'm vols estimar. ¿Quinas son las tèvas pretensions? ¿Qué potser no vaig prou ben vestit? ¿Qué potser voldrias un *conda*? ¡Tú que desde que 't coneix y ja fa dos anys, no has servit ni pera una trista figuració sola; sempre has anat colectivamente ó siga ab la *tarregada* del art!

Vindrà dia que t'è n'penedirás. Ja sabrás de lo que es capás un *corazon herido*.

Tú no vols que m'acosti aprop teu; donchs potser m'hi tindrás a la forsa: potser m'haurás de fer la rialleta y deixarte caure en mos brassos.

Si noya, si; encare no som allà ahont aném, y no fassis la desmenjada, que jo tinch promptes y quan m'enfado soch capás de tot.

¡Fins de ferme bolero!

J. DERN.

UN COP D'ULL ALS TEATROS.

La companyia d'òpera de Novedats ha mort: lo teatro está tancat.

Si jo fos l'amo del local, sobre las portas hi posaria lo següent epitafi:

«Avants de donar la tercera funció, morí en aquest teatro una companyia d'òpera.—Mori de por, víctima de la competencia que l'hi feya 'l *Bon Retiro*.»—R. I. P.

Al *Retiro* ho entenen. Allà pot dirse que han comprés al públich de Barcelona, qu' es un públich especial, *sui generis*, y que no se sembla a cap més.

Vostés l'hi preguntan:

—¿T'agrada l'òpera?

—Moltíssim.

—¿Y quinas t'agradan més, las de Verdi, las de Meyerbeer, las de Rossini, ó las de Donizetti?

—Las que 'm donan a dos rals l'entrada.

Los empresaris del Retiro han comprés aquesta tendencia y la secundan de una manera admirable. Per dos rals no pot donarse més.

Diumenge passat lo teatro era plé de gom a gom.

¡Dos ralets! ¿Qui no va a l'òpera?... ¡Ay Senyor! Y pensar qu'encare n'hi haurá molts que haurán donat mitja pesseta lliusa!

Al *Tivoli*. S'ha posat *La Garbosa*. La tal *Garbosa* es la Fuensanta; aquella andalusa més salada que una salina de San Fernando, ab un cos que 'l doblega com un vimet y que fa uns quiebros que ni un banderillero al davant del toro. La Fuensanta clava las banderillas al mitj del cor del que la contempla.

Dugas obras s'han posat, todas dugas aixeridas y entretingudas, se titulan: *Mala sombra* y *La salsa de Aniseta*.—Lo dissapte posarán *Los sobrinos del capitán Grant*, ab lo qual queda dit que no 'ls faltarà gent en gran.

Al *Teatro Espanyol* los artistas madrilenyos van posant las sarsuelas que a Madrid han tingut més éxit. *l dilletanti*, es un divertit quadro d'entre bastidors; en lo qual hi figuran alguns tipos presos del natural, que semblan treis ab màquina fotogràfica.

Los Hijos de Madrid es una sarsuela que allà va ser posada un sens fi de vegadas y qu' es probable que aquí 's cansin de repetirla. D'ella 'ns ocuparem més extensament en lo pròxim número.

Masini es un altre teatro ahont se regeixen per la norma de la baratura. Aixis y tot se posan obras que avants tant sols se veyan en los grans escenaris, per exemple: *Barba Azul*.—En Ficarra ha fet riure molt, representant lo monólech: *Impresiones de un Ballo in Maschera*.

Debuts al Equestre: Kauka y Lozado. Aquest últim no l'hi vist encare, 'l primer sí. Lo primer es un home que t'è las pretensions de imitar al mico, girant per passiva la teoria de Darwin: l'home descendeix del mico. Y verdaderament com a home ho fa molt bè... Tè una agilitat pasmosa; are, com a mico, estich segur que qualsevol macaco que 'l vejés l'hi donaria una xiulada, dihent:

—¡Fugi d'aquí! Estariam ben guarnits los micos si no teniam més lleugeresa que vosté!

Sr. Billi-Hayden: está convensut de lo que l'hi deyam en lo número passat? Sembla que 'l públich l'hi ha picat la cresta, advertintli ab aixó que ja era hora de fer cosas novas. Are surt ab las camas de fusta y fa aquella escena de la borratxera molt bè, no vull pas negarli; pero es precis que ja 's tinga empescada un'

altra cosa, y que alterni y varihi continuament. Aquí no compreném los clowns sinó d'aquesta manera... y sobre tot los clowns que cobran sou de tenor.

Miri, en Pierantoni, tenint menós facultats que vosté, fa quatre anys que se sosté y sempre es ben rebut, porque sempre se l'hi véu lo desitj de complaure.

¡Per lo tant, ja ho sap, espavilarse!

N. N. N.

ÍNTIMA.

Tè m'aymia en son balcó una hermosa clavellina que sos tronchs, a trench d'aubada lo suau ventijol vincla. Cada jorn de bon matí á regarla surt ma vida y en son pit posa un clavell tant hermós que a mí m'encisa. Al mirarlo, p'è d'enveja ab anhel mon cor suspira. ¡Ay! ¡qui pugués se 'l clavell que 'n lo pit porta m'aymia!

JOSEPH RIBOT.

MONEDA DE L'HISTORIA.

ANÉCDOTAS D'HOMES CÉLEBRES.

Garibaldi ha mort.

Tots los periódichs publican noticias é incidents de la vida d'aquest home verdaderament notable, que avuy plora l'Italia y ab ella tots los amants de las idees adelantadas.

Aquí van un parell d'anécdotas qu' en cert modo 'l retratan.

La primera conspiració en que va pendre part va costarli una condemna de mort, per la qual tingué de emigrar.

Se refugiá a Marsella, y per guanyarse la vida doná lliçons de matemáticas.

—No sé com vos hi saviau avenir, l'hi deya alguns anys després un amic seu. Sembla impossible que tinguésseu paciència per instruir deixebles.

—Molt senzill, respongué Garibaldi. Vaig buscar un medi de aficionarme y vaig trobarlo.

—¿Quin medi?

—Me feya l'ilusió de que instruia soldats.

Al comensar la guerra de Italia y Fransa contra l'Austria, Garibaldi va organisar un batalló de voluntaris ab lo nom de *Cassadors dels Alpes*.

Fou lo primer que passá 'l Tessino, entrant en operaciones.

—Es una barbaritat deyan los generals de Academia, llensarse aixis contra un enemich tant poderós, sense caballeria, y sense artilleria.

Garibaldi respongué:

—Ay, ay ¿no 'n tenen los austriachs?

Efectivament, pochos dias després renyia la primera batalla y s'apoderava de vuyt canons.

TRENCA-CAPS.

DIÀLECH.

LA MULLER.

LO MARIT.

—Sempre te'n vás y a mí 'm deixas

Sola a casa ¡per que ho fás?...

—¡Donal... ja t'hi avesarás:

Tú, per poca cosa 't queixas.

Surt lo marit: per las reixas

Ella mira... y ab sas manyas

Obra, crida y, tot fent ganyas,

Entra un Don Juan decidit

Que sup eix al seu marit...

Busquin: ahont son las banyas?

PEPET DEL CARRIL.

ESQUELLOTS.

Lo Sr. Rius y Tauler es una autoritat paternal.

Are 's dedica a cridar al seu despaig al industrials que figuran en la relació dels que han de ser embarcats y a copia de cortesias, d'estretas de má y de rialletas mira a veure si podrá enternirlos y lograr que paguin.

Los botiguers pèl regular lo deixan dir, y després surten del despaig ab las mans a la butxaca.

Sembla que 'ls industrials están cubrint ab multitud de firmas la següent redondilla:

Senyor Rius no se 'ns alcanza

lo amable que se 'ns demostra, à no ser qu' en compte nostre vulga pagà ó fe 'ns fiança.

Vaja que no tot son penas en aquest mon. Al tinent d' arcalde Sr. Masvidal l' hi ha tocat un cop de pedra. No s' alarmin: lo cop de pedra consisteix ab un dècim de la rifa nacional premiat ab cinch mil duros. Acompanyem al Sr. Masvidal en lo sentiment. Consideri que aixis mateix vá comensar la seva carrera l' Sr. Fontrodona.

Los neos de Madrid preparan una pelegrinació à Roma. Ja s' han reunit, ja han publicat pastorals, ja 'ls confessoris y las tronas treballan y ja hi ha pelegrins que s' han comprat la corresponent botija, en substitució de la antiga carabassa. Pero lo que més me xoca es lo que ha fet un capellà. O sino vajin llegint.

Aquest presbitero 's diu Mossen Salamero. Y ha publicat un anunci dibent qu' ell s' encarrega de costejar lo viatge à dos ó tres catòlics escelents. Ja 'm sembla que l' hi surten un parell ó tres de cabecillas que l' hi diran: —Miri, mossen Salamero, à nosaltres don Carlos vá nombrarnos marquesos, ab aixó vingan los quartos del viatge à Roma. —Ey... no vajin tant depressa jo demano catòlics escelents y vostes... —Què... nosaltres som *excelentissims*.

Es probable que tampoch l' hi faltin las sèvas pelegrinas. —¿Qué també s' admeten catòlicas? preguntarà una morena. —Segons y conforme. —Es que jo 'm pirro pèls capellans *salameros*.

Una observació feta al contemplar la professó de Corpus. Passa la custodia; vuit capellans la portan. Darrera la custodia 'l bisbe: y al rededor del Bisbe per durli la cadira, la mitra, 'l báculo, alguns cuixins y altres utensilis, hi van nou capellans. Un més que à la custodia.

Sant Joant Crisóstomo ja ho deya prou: «Vanitat de vanitats, tot es vanitat.»

S' están fent los treballs corresponents per iluminar lo Café Colon ab llum eléctrica. Una nena al seu xicot. Es d' advertir que cada diumenge passan la vetlla al Cafe Colon: —Lluís, Lluís... ¡còm nos electricisarem!

Ab motiu de la professó de Corpus diu que vá haberhi una qüestió d' etiqueta entre la Diputació y l' Audiencia. Jo en aquests casos la faria decidir... —¿Pèl bisbe? —No senyors, pèls gegants.

Notícia: «En l' hospital de Sant Joan de Déu alsat ab las limosnas dels fiels hi ha un lleterero que diu: «*Se vende*.» Es la moda del dia.

Vendre convents de monjas, iglesias, hospitals y ferne casas. Y aixó 'm recorda que quan s' inaugura un d' aquests edificis no hi falta may un capellà que 'ls beneheixi. ¿No seria convenient que quan se 'ls puleixen hi anés també un capellà à *desbenehirlos*?

Hi ha à Sabadell un propietari qu' està treballant per constituir una societat de agricultors del Vallès al objecte de colocar per tot arrèu *para-granizos* y estolviarse las pedregadas. ¿No seria bó que se 'n montés un' altra per colocar per las casas y pèls camps un aparato que 's titulés *para-embargos* ó *para-recaudadores*?

S' ha posat en planta un recurs per fer bonas jugadas de bolsa. Consisteix en fer rebre à determinadas personas telégramas falsos sobre cotizacions de valors en la bolsa de Madrid, en vista de lo cual compran ó venen, à riscos d' estrellarse. ¿Qué volen ferhi! Mentres se toleri 'l joch, siga en la forma que 's vulga, hi haurá sempre aficionats à mirar las cartas.

Son molts los suscriptors y corresponsals de fora que se 'ns queixan de no rebre 'ls números. Sabém que à alguns altres periòdichs los hi passa 'l mateix. Trasadém l' avis al Sr. Administrador de correus, que de segur compendrà que 'l bon éxit de una empresa periodística la major part de las vegadas depén del bon servey de comunicacions. Hi ha poch suscriptors que 's resignin à pagar la suscripció perque 'ls empleats de correu se quedin ab los periòdichs. Per lo tant esperém un bon remey.

Un dels impostos que ha creat l' Ajuntament pesa sobre 'ls colegis particulars. Es à dir, ha creat un impost sobre l' instrucció pública. Jo crech que d' aquest impost ne té la culpa 'l senyor Rafecas. Naturalment com qu' es baster desitja que hi haja molts animals.

A Sevilla mentres passava una professó vá caure un jove desde dalt del campanar y no vá ferse mal. Vostés creuran que vá caure sobre 'l tálam. Donchs no senyors vá caure sobre 'l bombo. L' Escuder de las màquines de cusí, exclamará quan ho sàpiba: —Y encare dirán que 'l bombo no serveix!

QUÈNTOS.

Un geperut se casa ab una dona que té fama de ser una fiera, ¡què una fiera! Un cabo de realistas. Quan ella s' imposa no hi ha ningú al mon que puga resistirla. —Sembla impossible que 'l pobre Manel s' haja casat ab una dona com aquesta! —¿Que vols ferhi! .. ¡Còm qu' es geperut! —Y que vol dir ab aixó: —Res, preocupacions: tal vegada s' ha arribat à creure qu' ella 'l faria anar dret.

Un caball que tira de un colxe ensopega y cau. Tot desseguida un senyó vá per alsarlo, sense reparar en que 'l caball se mou y es molt fàcil que arplegui lo que no té. Afortunadament un amich seu, l' agafa pèl brás. —¿Deixa'm anar à socorre'! —No sigas bestia. —Es que tú no sabs que soch individuo de la societat protectora dels animals. —Jo també, y per xo mateix no puch permetre que vagis à pendre mal.

A casa un fotógrafo s' hi presenta un senyor més lleig que un divendres de quaresma, ab l' intent de retratar-se. —¿Ja es bona la màquina de vosté? pregunta. —Magnífica. —Y fa sortir guapo. —Naturalment. —Aixó es lo que jo buscava: una màquina que 'm favorequés. Digui ¿còm me coloco? Lo retratista 'l posa de frente, de perfil, lo fá mirar al sostre, à terra y als dos costats, y veyent que tot es inútil l' hi diu: —Miri, si desitja quedar bèn favorecut, no té més remey que girarse d' espatllas à la màquina.

En un restaurant: Hi entra un foraster y pregunta: —¿Mossol ¿à quan las maduixas? —A ral. —Vá bè; pórtime'n una racció. Se las menja molt de gust. ¡Eran tant hermosas! Demana 'l compte y 's troba ab que las maduixas eran à ral cada una. Afortunadament, la racció era escasa: no n' hi habian servit més que una dotzena. Al llegir lo compte se 'n havia menjat onze, per lo que deixá la que fá dotze alplat y sense pronunciar una paraula, dona tres pessetas y se 'n vá cap à la porta. Lo mossó 'l crida. —Senyoret. —Que hi ha. —S' olvida... —¿Qué?... —La propina. —La propina la trobarás al plat: una maduixa, es à dir, un ral.

Principi de una disputa conjugal. —Ets una dona insuportable. ¿Sabs ab qui t' havias de casar per estar bè? Ab un ximple. —Donchs mira, noy, ab un ximple m' hi casat y estich bèn malament.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I. Lo tres-dos es indecent sempre deya en *Tres-primera* que morí de un *tot violent* tenint molt *invers tercera*. PERET DE SANT ANDRÉU.

II. D' ahont sò *prima al revés* diu la *dos* (y com no ho sè) fujo per la *tot*, perque quedo confós d' alló més. PAU SALA.

MUDANSA.

En las familias hi ha lo *total* posat ab *a*; Nom de dona es que jo sè lo *total* posat ab *e*; Molts fumadors veig per 'quí ab *total* posat ab *i*; Hi ha en lo barco en que estich jo, lo *total* posat ab *o*. XICARRINYO.

SINONIMIA.

Un dia ballant la *tot* ab una *tot* molt salada vaig pegar tal relliscada que se 'm vá esquinçar la *tot*. LLARCH Y PRIM.

TRENCA-CLOSCAS.

Una *tul*. Combinar las lletres de manera que formin lo títol de una sarsuela catalana. E. PALS.

CONVERSA.

—Adiós Adelaida ¿sab quina funció fán al Liceo avuy? —Sí... la... —¿Còm? —Vosté ho ha dit. MARIONA.

ROMBO.

Primera ratlla horisontal y vertical: una lletra. Segona: lo que té tothom. Tercera: Nom d' home. Quarta: invertida, per cusí. Quinta: Una lletra. QUATRE QUARTOS.

GEROGLÍFICH.

K D I
X S
I I
X
X
Nosaltres
Vosaltres
Ells y Ellas
A. Y CONCHITA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- XARADA 1.ª—*Cos-mo-po-li-ta*.
- Id. 2.ª—*Do-ro-le-a*.
- MUDANSA.—*Dit-Pit*.
- TRENCA-CLOSCAS.—*Mateo Sagasta*.
- CRÉU DE PARAULAS. B E
B O L A
E L B A
A A
- CONVERSA.—*Màquina*.
- LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Porta*.
- GEROGLÍFICH.—*Donas y caballs no més donan que treballs*.

Aquests hi van tots los anys,
sent sempre l' admiració
dels propis y dels estranys.

Cessi ja l' anomalia:
ó bè à l' antiga tots dos
ó 'ls dos al istil del dia.

Trampas lo del mon es sols
y ab trampas ó sense trampas
lo del mon saben qu' es? Pols.

Un figuri sempre llama:
l' ún ho es de un sombreroer,
l' altre de un sastre de fama,

Lo ciri Pasqual, emblema
de la cera que aqui 's paga
y que no 's gasta ni crema.

Polkas, vals y americanas
qu' encenen la devoció
y de ballar donan ganas.

Solen treure 'ls xitxaretlos
las joyas de la mamá
atipantse de carmetlos.

No digan que 'l clero hi sobra:
quí canta 'ls seus mals espanta;
y 'l clero sí canta, cobra.

Son de la Cort de Maria
y aixis devotament purgan
los pecats de un altre dia.

Sempre ha sigut la costum
que 'ls que predican, en compte
de donar llum, donan fum.

Bè massa que ho sè que brillas;
pro ¿perqué hi vàs à lluhi 'l garbo
per las creus ó las patillas?

Arrogante y con primor
el militar sigue el curso
por órden superior.

En quan als sorges [pobres]
pèl ranxo, vãn carregats
de rossos y de barrets.